

Forfatter: Jacobsen, J. P.

Titel: Udrag fra Lyrik og prosa

Citation: Jacobsen, J. P.: "Lyrik og prosa", i Jacobsen, J. P.: *Lyrik og prosa*, udg. af Jørn Erslev Andersen ; Esther Kielberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1993, s. 262. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjp08val-shoot-idm139992588891120/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Lyrik og prosa

JPJ har selv kommenteret navnet »Hervert Sperring«: »NB! Sperring er en Landsby 1 Mil fra Thisted. Hervert kommer af Havør, et Navn der altid har fulgt mig fra min tidligste Barndom og som jeg tit har kradset ind paa Borde og Bænke, Træer og Bogbind. J.P.J. 9/1868.« Cit. fra Borups udgave, som tilføjer: Havør er Navn paa en Bebyggelse i Østerild Sogn (Thisted Amt). Sperring ligger i Sjørring Sogn (Thisted Amt). Der synes imidlertid ikke at kunne være Tvivl om, at Navnet Hervert ogsaa har en vis Forbindelse med Carit Eilers Roman Herverts Kronike (1863), idet der [...] i en Notebog findes en Side med Overskriften »Herverts Kronik« og derunder Jacobsens Tegninger af forskellige af Bogens Figurer (SVIV, 153).

- 26 *Bedste Erik*: JPJs egne kritiske anmærkninger til digtene i *Hervert Sperring* findes i et kollegiehæfte med årstallet 1868 og gengives her efter Borup.
- 28 *dølge*: skjule. – *Lykkehols Allé*: på Frederiksberg, nær JPJs bolig.
- 29 *Vang*: mark.
- 30 *Drot*: fyrste, konge.
- 31 *trask*: underfundigt, listigt. – *Ill. Tidende*: ugeblad (1859-1924); bragte bidrag af væsentlige samtidige da. forfattere.
- 34 *grandt*: tydeligt.
- 36 i *Kvag*: ned i dybet. – *Snekke*: lille sejlskib.
- 37 *Karm*: 1: ræling; 2: båd.
- 38 *ikkun*: kun. – *Livets (. . .) Færd*: livet som det går for sig.
- 40 *Pygmalion (. . .) Pal. Müller*: if. gr. mytologi formede Pygmalion en kvindestatue så smuk, at han forelskede sig i den; på hans bøn forvandlede guderne den til en levende kvinde. Den da. forfatter Fr. Paludan-Müller (1809-1876) bruger motivet i digtet »Pygmalion« (*Nye Digte af Danske Digtere*, udg. af Chr. Winther, 1862).
- 42 *Cymbel(s)*: cymbel kan være både et strenge- og et slaginstrument; et for JPJ nok blot et poetisk ord. – *Ful*: afskyelig. – *Asali*: I sine papirer har JPJ noteret en række gammelnordiske navne, herunder *Asali* (*Asalil, Hasali*), *Asaliborgij*. Kilden må være Sophus Bugges udgave af *Gamle norske Folkeviser* (1858), hvori der i indledningen til »Ravnen here bo« står: *Underlig nok forekommer Moens Navne i tre Optegnelser afvekslende i to Former, en kortere og en længere: Asali (Asalil, Hasali) og Asaliborgij.*
- 43 *Bør*: medvind.
- 47 *hval(c)*: hvælvet.
- 49 *Chor*: skare. – *Zefyr(erne)*: mild vind. – *Snare*: fælde, lokkemiddel. – *Salamander(hær)*: ildånd.
- 50 *Ung Sigurd (. . .) Sanger*: den oprindelige titel på *Hervert Sperring* var *Sigurd Sanger*, se n.t.s. 16 og ovenst. note til hele digtsamlingen.
- 52 *minde(d')*: kysse.
- 55 *Leander*: gr. sagnskikkelse; svømmede hver nat over Hellespont til sin elskede Hero. – *Cyclader*: ringøer.
- 56 *Manes*: lat. afdøde sjæle, opfattet som guddommelige væsener.
- 57 *Daaret*: bedraget.
- 58 *Phalaris*: tyrann fra Agrigent; de mennesker, som blev ramt af hans unåde, lod han brænde levende i en kobbertryk. JPJ har skrevet et udkast til et